

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНУ "ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ"
ЛЬВІВСЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КООПЕРАТИВНО-ТОРГОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ МОЛДОВИ
"DUNAREA DE JOS" УНІВЕРСИТЕТ В ГАЛАТІ РУМУНІЯ
ВРОЦЛАВСЬКИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ (Республіка Польща)
ЛЮБЛІНСЬКА ВИЩА ШКОЛА ПІДПРИЄМНИЦТВА ТА АДМІНІСТРУВАННЯ
(Республіка Польща)
ЛОДЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА (Республіка Польща)
ФРАНКФУРТСЬКА ШКОЛА ФІНАНСІВ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ (Німеччина)
ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
УНІВЕРСИТЕТ ІМ. АЛЬФРЕДА НОБЕЛЯ
ПОЛІСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДУ "ІНСТИТУТ РЕГІОНАЛЬНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ІМ. М. І. ДОЛІШНЬОГО НАН УКРАЇНИ"

МАТЕРІАЛИ

VI Міжнародної науково-практичної конференції
здобувачів вищої освіти

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ

До 210-річчя Львівського
торговельно-економічного університету

31 березня 2026 року
м. Львів

МАТЕРІАЛИ
VI Міжнародної
науково-практичної конференції
здобувачів вищої освіти
ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ
(до 210-річчя Львівського торговельно-
економічного університету)

31 березня 2026 року
м. Львів

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

Голова

оргкомітету:

Куцик П. О.

ректор Львівського торговельно-економічного університету

Члени

оргкомітету:

Семак Б. Б.

проректор з наукової роботи ЛТЕУ

Шавга Л.

ректорка Кооперативно-торгового університету Молдови (Республіка Молдова), професорка “Dunarea de jos”, Університет Галаті (Румунія)

Мазур М.

ректорка, докторка габілітована, професорка Вищої школи підприємництва та адміністрування в Любліні (Республіка Польща)

Янковяк А.

професор Вроцлавського економічного університету (Республіка Польща)

Заорський-

Сікора Л.

доктор наук, декан, Лодзька політехніка (Республіка Польща)

Черкас Н.

докторка економічних наук, професорка Франкфуртської школи фінансів та менеджменту (Німеччина)

Педченко Н. С.

перший проректор Полтавського університету економіки і торгівлі

Літвінов О. С.

проректор з наукової роботи Одеського національного економічного університету

Данкевич В. Є.

декан факультету права, публічного управління та національної безпеки Поліського національного університету

Гончар О. І.

професорка кафедри економічної теорії, підприємництва та торгівлі Хмельницького національного університету

Павлова В. А.

професорка кафедри менеджменту Університету ім. Альфреда Нобеля

Семів С. Р.

проф., завідувач кафедри економіки ЛТЕУ

Франів І. А.

проф., завідувач кафедри підприємництва, торгівлі та логістики ЛТЕУ

Новосад З. Г.

завідувачка кафедра комп'ютерних наук, прикладної та вищої математики ЛТЕУ

Флейчук М. І.

проф. кафедри маркетингу ЛТЕУ

Куцик В. І.

проф. кафедри економіки ЛТЕУ

Миринова М. І.

голова Наукового товариства молодих вчених ЛТЕУ

Осадчук А. Р.

голова Студентського наукового товариства факультету економіки та управління ЛТЕУ

Рекомендовано до друку Вченою радою Львівського торговельно-економічного університету, протокол № 10 від 7.04.2026 року

Відповідальна за випуск – к.е.н., проф. Куцик В. І.

Відповідальність за зміст і достовірність публікацій несуть автори тез доповідей.

ISBN 978-617-602-414-9

П81 Проблеми та перспективи розвитку бізнесу в Україні: матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти (м. Львів, 31 березня 2026 р.) : тези доповідей. – Львів : Львівський торговельно-економічний університет, 2026. — 348 с.

У збірнику представлені тези доповідей учасників VI Міжнародної науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти “Проблеми та перспективи розвитку бізнесу в Україні” (м. Львів, 31 березня 2026 року), які відображають результати наукових досліджень здобувачів вищої освіти щодо проблем розвитку бізнесу в Україні та удосконалення управління ним в умовах воєнного стану та повоєнної відбудови економіки країни. Для науково-педагогічних працівників закладів вищої освіти, здобувачів вищої освіти, науковців, практичних працівників.

СПВОРГАНІЗАТОРИ КОНФЕРЕНЦІЇ

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНУ "ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ"
ЛЬВІВСЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КООПЕРАТИВНО-ТОРГОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ МОЛДОВИ
"DUNAREA DE JOS" УНІВЕРСИТЕТ В ГАЛАТІ, РУМУНІЯ
ВРОЦЛАВСЬКИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
(Республіка Польща)
ЛЮБЛІНСЬКА ВИЩА ШКОЛА ПІДПРИЄМНИЦТВА
ТА АДМІНІСТРУВАННЯ (Республіка Польща)
ЛОДЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА (Республіка Польща)
ФРАНКФУРТСЬКА ШКОЛА ФІНАНСІВ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ
(Німеччина)
ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
УНІВЕРСИТЕТ ІМ. АЛЬФРЕДА НОБЕЛЯ
ПОЛІСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДУ "ІНСТИТУТ РЕГІОНАЛЬНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ІМ. М. І. ДОЛІШНЬОГО НАН УКРАЇНИ"**

Координатори

від Львівського торговельно-економічного університету:

кафедра економіки,
кафедра підприємництва, торгівлі та логістики,
кафедра комп'ютерних наук, прикладної та вищої математики,
Студентське наукове товариство ім. М. Туган-Барановського,
Наукове товариство молодих вчених

Вахновська А. О. ФІНАНСОВА ГРАМОТНІСТЬ ЯК ОСНОВА УСПІШНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ <i>Львівський торговельно- економічний університет</i>	83
Вовчук Н. В. МАРКЕТИНГОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ В УМОВАХ ВІЙНИ <i>Львівський торговельно-економічний університет</i>	85
Волянська А. А. ШЛЯХИ МІНІМІЗАЦІЇ ВИТРАТ ВИРОБНИЦТВА В УМОВАХ ЗРОСТАННЯ ЦІН НА ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЮ <i>Львівський торговельно-економічний університет</i>	87
Галанюк О. Р. ТРАНСФОРМАЦІЯ РИНКУ МЕДИЧНИХ ПОСЛУГ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ: ФІНАНСОВІ ВИКЛИКИ ТА МАРКЕТИНГОВІ СТРАТЕГІЇ АДАПТАЦІЇ <i>Львівський торговельно-економічний університет</i>	88
Гвоздецька С. М. ВПЛИВ МОТИВАЦІЇ ПЕРСОНАЛУ НА ЕКОНОМІЧНУ ЕФЕКТИВНІСТЬ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА <i>Львівський торговельно-економічний університет</i>	90
Герезун В. С. ДЖЕРЕЛА ФОРМУВАННЯ ПРИБУТКУ ФІЗИЧНИХ ОСІБ-ПІДПРИЄМЦІВ У СФЕРІ ПОСЛУГ <i>Львівський торговельно-економічний університет</i>	92
Гиз В. Я. СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ РАДІОЖУРНАЛІСТИКИ В УКРАЇНІ <i>Львівський торговельно-економічний університет</i>	94
Грицик А. І. ТРАНСФОРМАЦІЯ СПОЖИВЧИХ ПЕРЕВАГ НА РИНКУ ТОВАРІВ ПЕРШОЇ НЕОБХІДНОСТІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ <i>Львівський торгово-економічний університет</i>	95
Гришко Л. О. ФІНАНСОВА СТІЙКІСТЬ TESLA, INC. У ГЛОБАЛЬНІЙ КОНКУРЕНЦІЇ НА РИНКУ ЕЛЕКТРОМОБІЛІВ <i>Полтавський університет економіки і торгівлі</i>	97
Дах О. Д. ЗАСОБИ РЕКЛАМИ ТА СТИМУЛЮВАННЯ ПРОДАЖУ НА РЕГІОНАЛЬНОМУ РИНКУ ТЕКСТИЛЮ <i>Львівський торговельно-економічний університет</i>	99
Ділай С. С. ІННОВАЦІЙНИЙ ПІДХІД ДО СПОЖИВЧОЇ ПОВЕДІНКИ: МОЖЛИВОСТІ ТА ВИКЛИКИ НЕЙРОМАРКЕТИНГУ <i>Львівський торговельно-економічний університет</i>	101
Добряк І. І. АКТУАЛЬНІСТЬ РОЗВИТКУ РИНКУ ЕЛЕКТРОМОБІЛІВ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ <i>Полтавський університет економіки і торгівлі</i>	103
Дудко Ю. В. ТРАНСФОРМАЦІЯ СИСТЕМИ ОПЛАТИ ПРАЦІ: ПРОБЛЕМИ WAGE- VOLATILITY ТА МЕХАНІЗМИ СТАБІЛІЗАЦІЇ ДОХОДІВ <i>Львівський торговельно-економічний університет</i>	105

Список використаних джерел

1. Завалій, Т. О., Легенчук, С. Ф., & Остапчук, Т. П. (2025). Нейромаркетинг як новий напрям дослідження поведінки споживача. *Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу*, (1(60), 79–85. [https://doi.org/10.26642/pbo-2025-1\(60\)-79-85](https://doi.org/10.26642/pbo-2025-1(60)-79-85)
2. Мітал О. Г. Поведінкова економіка та нейромаркетинг як сучасні засоби підвищення конкурентоспроможності підприємства. *Причорноморські економічні студії*. 2020. Вип. 54. С. 126–130. 16.
3. Окландер М., Губарева Ю. Нейромаркетинг – теорія та практика впливу на підсвідомість споживача. *Економіст*. 2014. № 11. С. 59–62.
4. Соколова Л.В., Шаповалов О.В. Нейромаркетинг: як споживач робить вибір? URL: <https://openarchive.nure.ua/server/api/core/bitstreams/b2b57a97-b52d-4125-a331-02b616c8a699/content>
5. Яловега Н. І., Золотар Р. А. Нейромаркетинг: сутність та особливості. *Актуальні питання розвитку економіки, харчових технологій та товарознавства* : тези доповідей ХЛП Міжнародної наукової студентської конференції за підсумками науково-дослідних робіт студентів за 2018 рік (м. Полтава, 26-27 березня 2019 р.) : у 2 ч. - Полтава : ПУЕТ, 2019. - Ч. 1. - 368 с. URL: <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/8737>

**Добряк І. І., бакалавр,
Спеціальність 075 Маркетинг,
ОПП "Інтернет-маркетинг",
Науковий керівник: Карпенко Н.В., д.е.н., проф.
Полтавський університет економіки і торгівлі**

АКТУАЛЬНІСТЬ РОЗВИТКУ РИНКУ ЕЛЕКТРОМОБІЛІВ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Повномасштабна війна суттєво змінила умови функціонування економіки України та структуру споживання енергетичних ресурсів. У таких умовах особливої актуальності набуває розвиток альтернативних видів транспорту, зокрема електромобілів. Їх використання сприяє зменшенню залежності від традиційних паливних ресурсів, підвищує енергетичну безпеку держави та забезпечує більш стабільні умови пересування в умовах нестабільного постачання пального.

Ринок електромобілів в Україні є одним із найбільш динамічних сегментів автомобільного ринку. Зростання інтересу до електротранспорту пояснюється не лише екологічними факторами, але й економічною доцільністю. Електромобілі характеризуються нижчими витратами на експлуатацію, що є важливим чинником для населення та бізнесу в умовах економічної нестабільності [4].

В умовах воєнного стану значення електромобілів зростає з кількох причин. По-перше, під час воєнних дій часто виникають перебої з постачанням нафтопродуктів та зростання цін на паливо. Використання електротранспорту дозволяє частково зменшити залежність від імпортованого бензину та дизельного пального. По-друге, електромобілі можуть заряджатися від різних джерел електроенергії, включаючи альтернативні енергетичні системи, що підвищує автономність транспорту. По-третє, розвиток електромобільності стимулює модернізацію енергетичної інфраструктури та впровадження інноваційних технологій [5].

За наявними оцінками (Таблиця 1), у 2024 році в Україні було зареєстровано близько 80 тис. електромобілів, що на 25 % більше порівняно з попереднім роком. Найбільш популярними моделями залишаються Nissan Leaf, Tesla Model 3 та Volkswagen ID.4. Середня вартість нового електромобіля коливається в межах 25–45 тис. доларів США, тоді як вживані моделі можна придбати за 10–20 тис. доларів [1].

Ключові показники ринку електромобілів в Україні, 2024 р.

Показник	Характеристика
Зареєстровано електромобілів	80 000 (+25% до 2023)
Кількість дилерів	100+
Популярні моделі	Nissan Leaf, Tesla Model 3, Volkswagen ID.4
Середня ціна нового EV	25 000–45 000 USD
Середня ціна вживаного EV	10 000–20 000 USD
Основні гравці	Tesla, Nissan, BYD, Volkswagen, Chery, Hyundai, BMW і
Політична підтримка	Пільги на розмитнення, відсутність ПДВ

Важливим фактором розвитку ринку електромобілів є державна підтримка. Зокрема, в Україні діють податкові пільги, що передбачають спрощене розмитнення та відсутність податку на додану вартість для електротранспорту. Це стимулює розширення ринку та сприяє підвищенню доступності електромобілів для населення [2].

Повернення ПДВ та зміна правил оподаткування з 2026 року суттєво трансформували структуру попиту на електромобілі в Україні. Попри подорожчання, цей сегмент залишається динамічним, але вектор інтересу споживачів змістився. Запровадження 20% ПДВ призвело до миттєвого зростання кінцевої вартості авто. Це створило чіткий поділ попиту: попит на вживані електромобілі вартістю до 10–12 тис. доларів дещо знизився, оскільки додаткові 2000 доларів податку є критичними для цієї категорії покупців. Для покупців авто вартістю від 50 тис. доларів технологічна перевага та престиж електрокара важать більше, ніж зміна податкового навантаження.

В умовах воєнного стану та коливань цін на бензин, можливість заряджатися від домашньої мережі або комерційних станцій залишається головним стимулом. Покупець погоджується заплатити більше «на вході» (при купівлі), щоб економити щодня. Компанії, що купують електромобілі для комерційних потреб (кур'єрські служби, логістика, корпоративні парки), тепер можуть включати сплачений при імпорті ПДВ до свого податкового кредиту. Це робить купівлю на фірму вигіднішою, ніж для приватної особи. У разі дефіциту пального на АЗС, бізнес із власним парком електрокарів та сонячними панелями або генераторами залишається мобільним.

В той же час, проблеми з електрикою створили парадоксальну ситуацію для власників електрокарів:

Труднощі з зарядкою: Під час планових чи аварійних відключень швидкісні публічні станції часто не працюють, що обмежує мобільність.

V2L (Vehicle-to-Load) як рішення: Багато сучасних електромобілів можуть працювати як гігантські «павербанки». Вони здатні живити офіс, кав'ярню або оселю протягом кількох днів, що робить їх критично важливим активом під час блекаутів.

Залежність від нічної зарядки: Користувачі змушені адаптуватися до графіків, заряджаючи авто в нічні години, коли навантаження на мережу мінімальне.

Отже, в умовах воєнного стану електромобілі стають не лише екологічною альтернативою традиційному транспорту, але й важливим елементом енергетичної та економічної стійкості країни. Подальший розвиток зарядної інфраструктури, розширення державної підтримки та залучення інвестицій у цю сферу можуть сприяти активнішому впровадженню електротранспорту в Україні.

Список використаних джерел

1. Andrusyk Y. V., Guryanova L. S. The hybrid market segmentation of electric vehicles in Ukraine using data science methods // *Problemy ekonomiky*. 2025. № 2 (64). С. 212–226. DOI: 10.32983/2222-0712-2025-2-212-226.

2. Pivnyak G., Olishevska V., Olishevskiy H., Lutsenko I. Comprehensive study on electric vehicles and infrastructure for sustainable development in Ukraine // *E3S Web of Conferences*. 2024. Vol. 567. DOI: 10.1051/e3sconf/202456701025.

3. Prushkivska E. V., Prushkivsky V. G., Maksymenko I. Y., Prushkivska V. V. Global electric vehicle market and prospects for Ukraine's contribution to its development // *Akademičnij Oglâd*. 2024. № 1 (60). С. 258–271. DOI: 10.32342/2074-5354-2024-1-60-19.

4. Terletska V. O. State and dynamics of the development of the electric motor vehicle market in Ukraine // *Socio-Economic Problems and the State*. 2022. Vol. 6, № 2. С. 112–122. DOI: 10.23939/semi2022.02.112.

5. Ніщенко А.С., Карпенко Н.В. Маркетингові підходи у вирішенні соціальних проблем суспільства/Наука і молодь у ХХІ сторіччі: збірник матеріалів Х Міжнародної молодіжної науково-практичної інтернет-конференції (м. Полтава, 28 листопада 2024 року).– Полтава: ПУЕТ, 2025.–С. 391-393.

**Дудко Ю. В., бакалавр,
Спеціальність 076 Підприємство та торгівля,
ОПП “Митна справа”,
Науковий керівник: Куцик В. І., к.е.н., проф.
Львівський торговельно-економічний університет**

ТРАНСФОРМАЦІЯ СИСТЕМИ ОПЛАТИ ПРАЦІ: ПРОБЛЕМИ WAGE-VOLATILITY ТА МЕХАНІЗМИ СТАБІЛІЗАЦІЇ ДОХОДІВ

Повномасштабне вторгнення Росії в Україну, що триває з лютого 2022 року, спричинило велику кількість збитків певним бізнесам, підприємствам, зміни в структурі зайнятості та підвищило інфляційний тиск.

Основною проблемою після такої економічно важливої зміни стала нестабільність доходів. Так звана wage-volatility. Якщо коротко – це коливання доходів працівника протягом певного часу. З війною дохід громадян порядком змінився.

За даними Державної служби статистики України, середня зарплата громадянина України в 2025 році становила суму в межах від 26 499 грн до 26 913 грн [1]. Коливання зарплат зросли через нерегулярність роботи та зміни в обсягах виробництва. Порівнюючи статистику 2022 року і 2025 року, ми можемо зробити висновок, що стабільність заробітної плати порядком зросла, але не прийшла повністю у норму, яка була до повномасштабного вторгнення. Проте протягом майже чотирьох років війни в Україні зросла роль дистанційної роботи, що змінило структуру доходів і підхід до оплати праці. Натомість високий інфляційний тиск у 2022-2025 роках зменшив реальну купівельну спроможність працівників.

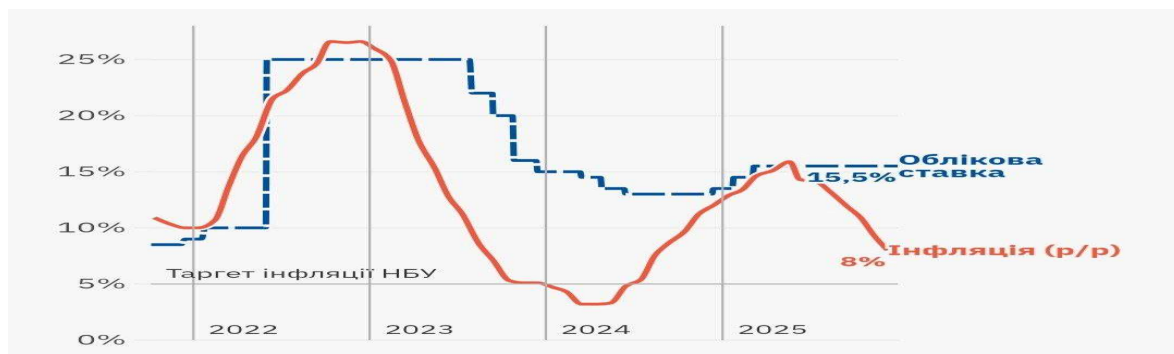

Рис.1. Розмір інфляції за 2022-2025 роки

Аналізуючи інформацію з сайту Centre for Economic Strategy — Ukraine War Economy Tracker, ми можемо зробити певні висновки, щодо того, що у лютому 2022 року ціни на споживчі товари та послуги були на 10% вищими, ніж у лютому 2021 року. Російське